

letih in torej podvrženi namesto izvirnih pisem iz leta 1845.

Kakšni sta bili izvirni pismi (če jih ni bilo več!)? Jaz domnevam, da sta bili pisani — po nemško. Za svojo domnevo imam samo dva, oziroma en dokaz: dvojce imen v pismih. V prvem pismu se imenuje pesnik, ki je zložil nemški prigradnici, Karinger — ime z nemško končnico. V »Novicah« ga imenuje Bleiweis Karingarja. V drugem pismu piše deklamatorja in poznejšega pesnika Tomana — »Thomann«, v slovenskem opisu v »Novicah« pa ga piše slovensko: Toman. Ker je torej Bleiweis istodobno v »Novicah« pisal te dve imeni slovensko, sklepam, da je pisal teh dvojce pisem Prešernu, v katerih rabi nemške oblike, — nemško.

K temu še dostavljam, da je napisal »oče slovenskega naroda« na čelo objavljene Prešernove korespondence (Letop. 1875, str. 157.) naslednje besede: »Med dopisi, ki so najzanimiviši del zapuščine, pa vsi, razen mojih dveh, v nemškem jeziku pisani (dokaz, da še oni čas niti Prešeren, niti prijatelji njegovi niso dopisovali slovenski), nahajamo i. t. d.«!!

Zdaj pa ostane samo še dvom, ali je Bleiweis svoja dopisa iz l. 1845. v letu 1875. doslovno preložil v slovenščino, ali je morebiti iz njiju tudi kaj izpustil . . .

Te zadeve sem se dotaknil zato, ker značilno osvetljuje Bleiweisov značaj. Nameraval pa sem obenem ž njo opomniti še žive prijatelje Bleiweisove dobe, da nam nepristransko orišejo duševno fiziognomijo tega moža. Pri naših starejših pisateljih občutno pogrešamo intimne memoarne literature sodobnikov, ki je pravi ključ k razumevanju njih javnega delovanja. Ako naši starine poneso v grob svoje spomine, bo nam mlajšim celo mož, ki je na razvoj naše prosvete takega eminentnega pomena kakor Bleiweis, uganka, ki jo bomo morali šele ugibati . . .

Tam daleč luči gorijo . . .

Tam daleč luči gorijo,
tam daleč so lepe noči
in zvezde tak svetlo žarijo
ko tvoje globoke oči.

In daleč tja dušica moja
skoz teme je šla nekedaj,
iskat tam miru in pokoja,
in ni se vrnila nazaj.

A. Gradnik.

